

100 χρόνια από την Κοίμηση του «Αγίου της ταπείνωσης»!

του π. Αντωνίου Χρήστου*.

Αγαπητοί Αναγνώστες με τη χάρη του Θεού φέτος συμπληρώνονται 100 χρόνια, ένας δηλαδή αιώνας από την Κοίμηση του Αγίου Νεκταρίου Επισκόπου Πενταπόλεως (9 Νοεμβρίου 1920-9 Νοεμβρίου 2020), «του Αγίου του αιώνα μας» όπως λέγαμε για πολλά χρόνια. Με αφορμή αυτό, αξίζει να αναφερθούμε σύντομα στον βίο και την προσωπικότητα του Αγίου Νεκταρίου, αν και για τους περισσότερους μας είναι πλέον γνωστά, αλλά όσο και να τα γνωρίζει κανείς, κάτι καινούριο έχει να αποκομίσει και να εμπνευστεί στη ζωή του από τα βήματα του Αγίου.

Ο Άγιος γεννήθηκε την 1^η Οκτωβρίου του 1846 μ.Χ. στη Σηλυβρία της Θράκης από τον Δήμο και τη Βασιλική Κεφάλα και ήταν το πέμπτο από τα

έξι παιδιά τους, μιας πολύτεκνης και φτωχής οικογένειας. Το κοσμικό του όνομα ήταν Αναστάσιος. Σε ηλικία 14 ετών, πήγε στην Κωνσταντινούπολη, όπου εργάστηκε ως υπάλληλος και κατόπιν ως παιδονόμος στο σχολείο του Μετοχίου του Παναγίου Τάφου. Κατόπιν πήγε στη Χίο, όπου, από το 1866 μ.Χ. μέχρι το 1876 μ.Χ. χρημάτισε δημοδιδάσκαλος στο χωριό Λίθειο. Το 1876 μ.Χ. εκάρει μοναχός στη Νέα Μονή Χίου με το όνομα Λάζαρος και στις 15 Ιανουαρίου 1877 μ.Χ. χειροτονήθηκε διάκονος, ονομασθείς Νεκτάριος, από τον Μητροπολίτη Χίου Γρηγόριο (1860 - 1877 μ.Χ.), και ανέλαβε τη Γραμματεία της Μητροπόλεως.

Το 1881 μ.Χ. ήλθε στην Αθήνα, όπου με έξοδα του Πατριάρχη Αλεξανδρείας Σωφρονίου Δ' (1870 - 1899 μ.Χ.), σπούδασε Θεολογία και πήρε το πτυχίο του το 1885 μ.Χ. Έπειτα, ο ίδιος προαναφερόμενος Πατριάρχης, τον χειροτόνησε το 1886 μ.Χ. πρεσβύτερο και του έδωσε τα καθήκοντα του γραμματέα και Ιεροκήρυκα του Πατριαρχείου Αλεξανδρείας. Διετέλεσε επίσης πατριαρχικός επίτροπος στο Κάιρο.

Στις 15 Ιανουαρίου 1889 μ.Χ., χειροτονήθηκε Μητροπολίτης Πενταπόλεως. Η δράση του ως Μητροπολίτη ήταν καταπληκτική και ένεκα αυτού ήταν βασικός υποψήφιος του πατριαρχικού θρόνου Αλεξανδρείας. Λόγω όμως φθονερών εισηγήσεων (αισchrών συκοφαντιών), προς τον Πατριάρχη Σωφρόνιο, ο ταπεινόφρων Νεκτάριος, για να μη λυπήσει τον γέροντα Πατριάρχη, επέστρεψε στην Ελλάδα (1889 μ.Χ.).

Ουσιαστικά κυνηγημένος και κατασυκοφαντημένος, διετέλεσε Ιεροκήρυκας (Ευβοίας) (1891 - 1893 μ.Χ.), Φθιώτιδος και Φωκίδας (1893 - 1894 μ.Χ.) και διευθυντής της Ριζαρείου Εκκλησιαστικής Σχολής στην Αθήνα (1894 - 1904 μ.Χ.). Μετά τον θάνατο του Πατριάρχη Αλεξανδρείας Σωφρονίου (1899 μ.Χ.), ο Νεκτάριος εκλήθη να τον διαδεχθεί, αλλά ο Άγιος αρνήθηκε. Στα κηρύγματα του, πλήθος λαού μαζευόταν, για να «ρουφήξει» το νέκταρ των Ιερών λόγων του. Το 1904 μ.Χ. ίδρυσε γυναικεία Μονή στην Αίγινα, της οποίας ανέλαβε προσωπικά τη διοίκηση, αφού εγκαταβίωσε εκεί το 1908 μ.Χ., μετά την παραίτηση του από τη Ριζάρειο Σχολή.

Έγραψε αρκετά συγγράμματα, κυρίως βοηθητικά του θείου κηρύγματος. Η ταπεινοφροσύνη του και η φιλανθρωπία του υπήρξαν παροιμιώδεις. Κοιμήθηκε το απόγευμα της 8ης Νοεμβρίου 1920 μ.Χ. στο Αρεταίειο Νοσοκομείο. Τόση δε ήταν η αγιότητά του, ώστε επετέλεσε πολλά θαύματα,

πριν, κατά αλλά και μετά την κοίμησή του τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό. Ενταφιάστηκε στην Ιερά Μονή Αγίας Τριάδος στην Αίγινα. Η ανακομιδή των Ιερών λειψάνων του έγινε στις 3 Σεπτεμβρίου του 1953 μ.Χ. και στις 20 Απριλίου του 1961 μ.Χ. με Πράξη του Οικουμενικού Πατριαρχείου, διακηρύχτηκε Άγιος της Ορθόδοξης Εκκλησίας.

Αυτά εν συντομία για τον αγιασμένο βίο του Αγίου, που καταλαβαίνουμε με μια πρώτη ανάγνωση, ότι έγινε ποιμένας της Εκκλησίας μας, αφού προηγουμένως πέρασε και αφιερώθηκε πιστά στο ράσο και το Αγγελικό σχήμα. Ήταν μορφωμένος και η θεολογική του προσφορά που μας άφησε ως παρακαταθήκη δεν ήταν μόνο λόγω της Ακαδημαϊκής του θεολογικής κατάρτισης, αλλά κυρίως λόγω του φωτισμού και της καρδιακής εμπειρίας της θείας χάρις.

Αυτό όμως που χαρακτήριζε τον Άγιο Νεκτάριο περισσότερο και ήταν πραγματικά πρότυπο μετά τον Κύριο, η αρετή της ταπείνωσης και της ανεξικακίας. Ενώ συκοφαντήθηκε, ενώ κυνηγήθηκε, ενώ λοιδορήθηκε, ενώ και μέχρι σήμερα υπάρχουν άνθρωποι που τολμούν να αμφισβητούν την Αγιότητα του Αγίου, εκείνος σαν τον Κύριο σιωπούσε, υπέμεινε καρτερικά, δεν υπερασπίζονταν τον εαυτό του με μακρές απολογίες, αλλά τα άφηνε όλα στο Θεό και στη δικαία Αυτού κρίση...! Ποιος από εμάς το κάνει στις μέρες μας; Μήπως με το παραμικρό εξανιστάμεθα και κάνουμε ντόρο για να δικαιώσουμε τον εαυτό μας ακόμη και για ζητήματα που έχουμε ευθύνη και έχουμε παραστρατήσει; Θα μπορούσαμε να το επεκτείναμε ακόμη περισσότερο αλλά θα το αφήσουμε εδώ.

Αλλά και ως παιδαγωγός και πνευματικός πατέρας ο Άγιος Νεκτάριος προτίμησε ως Σχολάρχης της Ριζαρείου Εκκλησιαστικής Σχολής, αντί να τιμωρεί τους ιεροσπουδαστές να αυτοτιμωρείται ο ίδιος και να καθαρίζει ο ίδιος τις τουαλέτες για σφάλματα των σπουδαστών αλλά και να καλύπτει τον άρρωστο Επιστάτη για να μην απολυθεί, χωρίς να φανερώνει ότι αυτός κρύβεται πίσω από την καθαρή Σχολή...! Πραγματικά φοβερά παραδείγματα που καθρεπτίζουν την αγιότητά του, αλλά και καθρεπτίζουν την δική μας πνευματική ανεπάρκεια που με το παραμικρό σκορπάμε τις πνευματικές ευκαιρίες που μας δίνονται και άλλοτε γκρινιάζουμε ή δυσανασχετούμε ή εγκλωβιζόμαστε στα «δίκαια του εαυτού μας», αλλά όχι ευκαιρία να

φανερωθεί η δόξα Του Θεού μέσα από αυτές τις δοκιμασίες όπως έκανε και εκμεταλλεύτηκε ο Άγιος (με την καλή έννοια).

Κλείνοντας αδελφοί μου, το άρθρο μας για τον Άγιο Νεκτάριο, να πούμε ότι περιμένουμε να δούμε πως και πως την ταινία που γυρίστηκε αυτό τον καιρό προς τιμή του. Εκτός από αυτό, είχαμε την ευλογία από μικρό παιδάκι να κάνουμε Κατηχητικό σε Εκκλησία αφιερωμένη στον Άγιο Νεκτάριο, στην ιδιαίτερη πατρίδα μας την Ν. Κίο Αργολίδας. Ως κληρικός αξιώθηκα επίσης να υπηρετήσουμε σε Ενορία αφιερωμένη στον Άγιο για 4 περίπου έτη. Δεν υπάρχει Ιερή Ακολουθία που στην απόλυση, να μην αναφέρουμε και να μην επικαλούμαστε τις πρεσβείες του Αγίου κατά τις Ιερές Ακολουθίες. Ας τον τιμήσουμε και φέτος πανηγυρικά (έστω με τους περιορισμούς των 9 πιστών στους Ναούς) και ας τον μιμηθούμε στη ζωή μας! Αμήν!

* Ο π. Αντώνιος Χρήστου είναι Προϊστάμενος Ιερού Ναού Προφήτου Ηλία Κορμπι-
Βάρης, της Ι. Μ. Γλυφάδας Ε. Β. Β. & Β. Απόφοιτος Ανωτέρας Εκκλησιαστικής Σχολής
Αθηνών, Πτυχιούχος της Θεολογικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών και Κάτοχος
Μεταπτυχιακού Τίτλου στην Ορθόδοξη Θεολογία στο Ελληνικό Ανοιχτό
Πανεπιστήμιο.